

Становище

От: доц. д-р Стефан Димитров Хаджиев

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, научна специалност 05.08.04. - „Изкуствознание и изобразително изкуство”, към Национална художествена академия

Автор: Борислав Димитров Алексиев.

Тема: „ Конструктивни и формални проблеми на фигуративната скулптура”.

Научен ръководител: доц. д-р Стефан Димитров Хаджиев

Докторантът е представил всички необходими документи:

- Административни документи
- Автобиография
- Дисертационен труд в две части – текстова и приложение
- Автореферат

Контекстът в който може да се определят търсенията и резултатите, показани в дисертационния труд на Борислав Алексиев, е свързан с развиващите се актуални процеси на математизиране и теоретизиране на процесите на проектиране в различни области на художествената практика и с произтичащия от тези процеси въпрос за диалектическите взаимоотношения между категориите „форма“ и „съдържание“ в системата на художественото произведение.

Предметът на дисертацията са структурните, конструктивните и композиционните проблеми, отнасящи се към „формата“ във фигуративната скулптура, поради което изследването влиза в рамките на формалния анализ в изкуствознанието. В тази връзка докторантът анализира значим минал опит в областта на формалния анализ в изкуствознанието и демонстрира компетентност относно съществуващите теоретични постановки, концепции и интерпретации. Със същата задълбоченост са изследвани и проучени съществуващи методи за описание и анализ на морфологията на дадени обекти в различни научни дисциплини - например математическата кристалография, както и на теории и методи от по-общ характер – теория на формата и формообразуването. Симетрията и ритъма като категории структуриращи времето и пространството, а по този

начин и формата са обект на тази дисертация, като са проучени техният математически смисъл и значение.

Борислав Алексиев прилага тези методи в едно интердисциплинарно изследване на конкретния обект на дисертацията – съвременното творчество на акад. Крум Дамянов. Проучва стилообразуващите фактори, влияещи върху разглеждания обект, като разграничава външни стилови влияния от стилово формалните особености на монументалното и кавалетното творчество на автора и субективните му виждания и пластичен език. За целта подробно са проучени съществуващите изследвания върху монументалното и камерното творчество на акад. Крум Дамянов.

Дисертационният труд притежава следните качества:

- Задълбочено е изследван обхватът на понятието форма в научното пространство и са осмислени специфичните му проявления и смисли в скулптурата.
- Подробно са проучени различни видове пластични и анатомични изследвания на човешката фигура, и са синтезирани методи за анализ на формални закономерности.
- Изследвани са възможните взаимовръзки и отношения между тези закономерности и психологическите въздействия, които творбата носи.
- Обстойно е проучена общата теория на моделирането и успешно е приложена към специфичните проблеми на скулптурната практика. Скулптурната композиция е дефинирана като „модел-запис на значими за автора аспекти на наблюдавания обект - човешката фигура или на по-обща качества и характеристики на човешкото същество, изразени/отразени по някакъв начин в различни състояния и деформации на самата фигура.“
- За да бъдат изпълнени целите на изследването, докторантът е създал триизмерен дигитален/цифров модел на повърхнината на една от разглежданите композиции – „Ела при мен“, заснетата чрез метода на 3D сканирането. Познавайки се на текста „Използваният метод на 3D сканирането или дигитализацията, позволява прехвърлянето на физическите мерки на даден обект в компютъра по организиран начин, като в резултат се получават 3D сканирани данни, които съдържат всички размери на физическия обект, като дължина, широчина, височина, обем, размер на обекта, местоположение на обекта, площ на повърхността и др.“. Тези възможности

на използваната технология разкриват големи перспективи за развитието на формалния анализ. На база на това техническо средство са извършени различни анализи на пластичните и композиционните характеристики на скулптурната композиция.

- На базата на този цифров модел докторантът е генерирал още четири спомагателни модела, представящи различни аспекти на разглежданата скулптурна композиция.
- Въз основа на непосредствените наблюдения върху творческия процес на академик Крум Дамянов, които Борислав Алексиев има от практическата си работа като негов асистент, е успял да опише точно и задълбочено метода/технологията на моделиране, използвана от автора. Впечатление правят взаимовръзките, които докторантът прави, между чисто технологичните (занаятчийски) аспекти на този процес и морфологичните характеристики на неговия краен продукт – скулптурните композиции на Крум Дамянов.

Борислав Алексиев притежава изследователски качества и компетентност. Дисертационният труд представлява принос в науката и практиката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Давам своята положителна оценка за дисертационния труд, постигнатите резултати и приноси и предлагам на Научното жури да даде образователната и научна степен „доктор” на Борислав Димитров Алексиев в научна специалност 05.08.04. - „Изкуствознание и изобразително изкуство”.

Рецензент:

доц. д-р Стефан Хаджийски.....